

בשעה שחרב בית המקדש בא אברהם לפני הקב"ה בוכה וממרט זקנו ותולש שערות ראשו ומכה את פניו וקורע את בגדיו ואפר על ראשו. והיה מהלך בבית המקדש וסופד וצועק. (פתיחי איכ"ר: ילק"ש איכה)

מיד פתח אברהם לפני הקב"ה ואמר: ריבונו של עולם, למאה שנה נתת לי בן, וכשעמד על דעתו והיה בחור בן 7 שנים אמרת לי: "העלהו עולה לפני", ונעשיתי עליו כאכזרי ולא ריחמתי עליו, אלא אני בעצמי כפיתי אותו – ולא תזכור לי זאת, ולא תרחם על בני?

פתח יצחק ואמר: ריבונו של עולם, כשאמר לי אבא: "אלוקים יראה לו השה לעולה בני", לא עיכבתי על דבריך, ונעקדתי ברצון ליבי על גבי המזבח, ופשטתי את צווארי תחת הסכין – ולא תזכור לי זאת, ולא תרחם על בני?

פתח יעקב ואמר: ריבונו של עולם, לא עשרים שנה עמדתי בבית לבן? וכשיצאתי מביתו פגע בי עשו הרשע וביקש להרוג בני, ומסרתי עצמי למיתה עליהם – ועכשיו נמסרו ביד אויביהם כצאן לטבחה לאחר שגידלתים כאפרוחים של תרנגולים וסבלתי עליהם צער גידול בנים, - ולא תזכור לי זאת ולא תרחם על בני?

פתח משה ואמר: ריבונו של עולם, לא רועה נאמן הייתי של ישראל ארבעים שנה ורצתי לפניהם כסוס במדבר, וכשהגיע זמן שייכנסו לארץ גזרת עלי: במדבר יפלו עצמותיי. – ועכשיו שגלו שלחת לי לספוד ולבכות עליהם? זהו המשל שאומרים בני אדם: "מטוב אדוני לא טוב לי ומרעתו רע לי"...

באותה שעה קפצה רחל אמנו לפני הקב"ה ואמרה: ריבונו של עולם, גלוי לפניך, שיעקב אהבני אהבה יתרה ועבד בשבילי לאבא שבע שנים, וכשהגיע זמן נישואי לבעלי יעץ אבי להחליפני באחותי, ולא קינאתי באחותי ולא הוצאתיה לחרפה. ומה אם אני, שאני בשר ודם, עפר ואפר, לא קנאתי בצרה שלי – אתה, מלך חי וקיים ורחמן, מפני מה קנאת בעבודה זרה שאין בה ממש, והגלית את בני?

מיד נתגלגלו רחמיו של הקב"ה ואמר: בשבילך, רחל, אני מחזיר את ישראל למקומם. זהו שנאמר:

כה אמר ה' :

קול ברמה נשמע	נהי בכי תמרורים,
רחל מבכה על בניה	מאנה להינחם...
מנעי קולך מבכי	ועיניך מדמעה,
כי יש שכר לפעולתך...	ויש תקווה לאחריתך.

ושבו בנים לגבולם (שם).